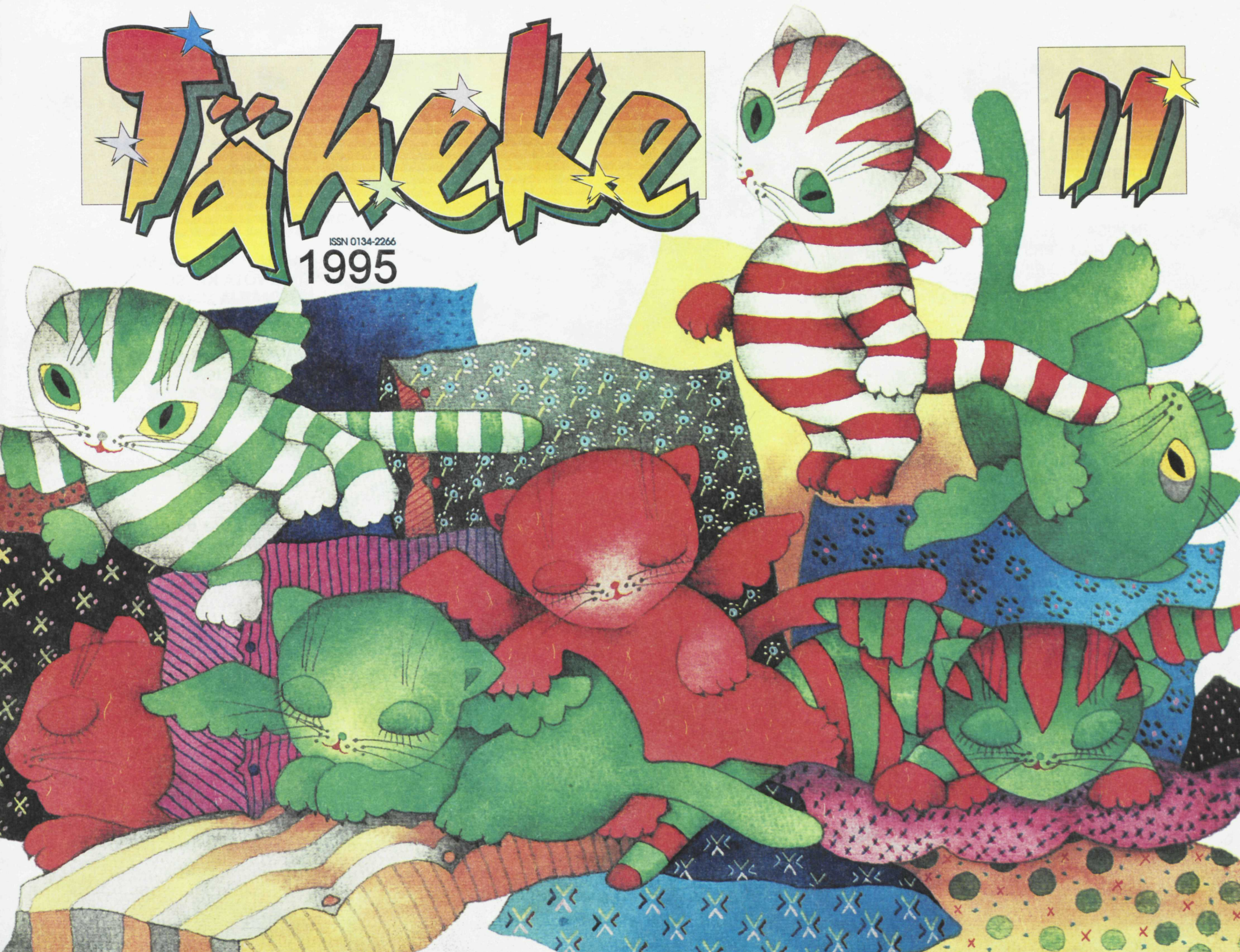

Täkkeke

ISSN 0134-2266
1995

11

Pääsukesed

ELLEN NIIT

EI AJA NÄRVI TOO VEEL
HEAD PIIRIPÄASUKEST,
KUI RIIGI PIIRIJONEL
POLE PIIRIPÄASUKEST.

ON VIISA PEALE HÄBI
NÜÜD RAHA PRIISATA,
KUI RAUDEESRIIDEST LÄBI
SAI KÄIDUD VIISATA.

RÄNK PIIRILÄBIPÄÄSKI
EI PÄÄSUT KOLLITA.
TA NOKAS IMPORTSÄÄSKI
TOOB KÕIKJALT TOLLITA.

LIUGLENNUL LÄHEB KORDA
TOON-SIIT-VIIN-SIIT-VISIIT
SEL PÄÄSUL, KES SEAL KORDAB:
VIDIIT, MAAILMA LIIT!

VIISA

Patsu, Patsu, Patsu!

ELLEN NIIT

PATSU, PATSU, PATSU,
KINNI VÕTA KATSU
MESIMARJA MAIKU
KOLLAST PÄIKSELAIKU !

PATSU, PATSU, PATSU,
SIIN ON TULIRATSU
LEHVITAMAS LAKKA,
ÜLES LÖÖMAS TAKKA.

ÄRA TÜHJA PELGA,
ISTUME TA SELGA,

KAHEKESI, NÄIKSE,
SAAME KÄTTE PÄIKSE.

ENO RAUD
Karu paju all

KARU ISTUS PAJU ALL,
PAJULEHESAJU ALL
JA MÕTLES: "MILLEST ON MUL
TUNNE,
ET VAJUN VARSTI TALVEUNNE?"

MILVI PANGA
Iga puu

Iga PUU, sa PUUduta,
ON ISEENDA MOODI.
USUN SIND, KUI KUULUTAD:
MIND JUST MINUKS LOODI.

VÄIKSEST VITSAST PÕLISPUUKS -
OH, KUIS VÕTAB AEGA!
PÜÜAB PÄIKEST, PÜÜAB TUULT,
TAEVAST KÕRGE LAEGA.

SÜVITSI KUID TUNGIB JUUR.
SEALT NII MEEL KUI MÕTE.
PUNAB-KUMAB MIHKLIKUUL
KAUNIS VAHTRALÕKE.

Õhturahu oli käes. Isa luges ajalehte, ema vaatas televiisorist filmi ja Sulev mängis põrandal oma autodega.

Just sel õdusal hetkel astus elutuppa hirmsasti äravaevatud olemisega Kalev ja kaebas: "Mina ei oska luuletada!"

Üldine mõnus ajaviitmine oli klõpsti katki lõigatud. Üllatunud-imes-
tunud pilgud pöörati hädalisele. Kõigepealt toibus isa: "Aga miks sa peaksid üldse luuletama?"

"Jah, miks?" sai nüüd emagi päritud.

"Vaat sellepärast, et eesti keele õps käskis," turtsatas tusane Kalev ja lisas: "Juba homseks peab luuletaja Hando Runneli mõne luuletuse ainetel kirjutama vemmaltvärssi. Noh, pila kellegi kohta!"

"On alles soovid!" vangutas isa pead.

"Teostamatud," ohkas ema kaasa. "Vähemalt meie peres."

"Mis siis saab?" kaebas uuesti Kalev.

Keegi ei kostnud musta ega valget. Luuletamisoskus ju taevast sülle ei kuku. Oli kuulda vaid Sulevi põristamist. Ja tema, ninapidi oma autodes kinni, andiski vanemale vennale Kalevile järsku erkso soovitu-
tuse: "Sa kirjuta nutikast lutikast!"

Nüüd tuli kõigile meelde, et Hando Runnelil oli tõesti lasteluuletus nutikast lutikast. Alles hiljaaegu olid nad seda koos lugenud ja imes-
tanud, kuidas sellesse koledasse putukasse, lausa vereimejasse, saab nii hästi suhtuda.

"Ei mina oska lutikast ega kellestki teisest luuletada," jätkas Kalev virinat.

"Tee nii...," kõlas samas Sulevilt soovitus ja juba ta vuristaski:

"Nutikas lutikas vastu astus,
siis õpsi käe peale laskus.
Ta hea asja kaasa tõi,
õpsi üleni ära sõi."

Kõigi üllatunud-imes-
tunud pilgud langesid Sulevile. Teda uuriti kui imeasja. Ikkagi
vaid teise klassi poiss!

"Meil on luuletaja!" õhkas ema õndsalt.

"Pealegi teravmeelne, kes oskab õige nükke õigesse kohta susata,"
tuli täistunnustus isalt.

Kalev aga kirjutab juba kribinal-krabinal salmi vihikusse, et see
mitte, taevas hoidku, peast ära ei lendaks.

Ainult Sulevit uus uhke aupaiste nagu ei puudutanudki.
Tema õiendas rahumeeli oma autodega edasi. Mõtlemata
sellele, kas ühel luuletajal üldse kõlbab neljakäpakil
põrandal põristades ringi roomata.

Luuletaja

HELJU RAMMO

Illustreerinud PRIIT REA

JAAN RANNAP Jänesevoja jalgratas

Jänesevoeg Juss ärkas, puges põõsast välja ja ütles, nagu emm oli õpetanud:
“Tere, vasak esimene, tere, parem esimene, tere-tere toredad tagumised koivad. Tere, kõik mu parimad sõbrad. Uus hommik käes, olge täna sama tublid kui eelmisel päeval.”

“Eks ma püüa!” vastas vasakpoolne esikäpp.

“Kindla peale!” kinnitas parempoolne esikäpp.

Aga tagumised koivad mühatasid:

“Mis neist, tühjadest, ka oleneb. Hüppe pikkuse määrab ikka meie vedrutamine. Ja meie juba alt ei vea.”

Röömsalt kepsutas jänesevoeg Juss ristikunurmele. Kivikuhjast pistis rebane Riks pea välja, nägi jänesevoegi Jussi, kihutas teda kinni võtma.

“Laske käia! Andke nüüd hoogu!” palus jänesevoeg Juss. Tema parimad sõbrad kuuletusid sedamaid. Tagumised koivad vedrutasid vägevaid hüppeid, esikäpad andsid hoogu juurde. Rebane Riks jäi kaugele maha löötsutama.

Kui jänesevoeg Juss ühel päeval jälle oli ristikunurmele minemas, leidis ta kraavipervelt jalgratta.

“Kummid õhku täis, kett parajalt pingul,” takseeris jänesevoeg Juss, istus sadulasse ja kukkus kihutama. “Kiire sõit on ajavõit” laulis jänesevoeg Juss, kihutades mööda külavaheteed mäger Madise maisipõllule, mööda metsaradu karu Kusti kapsamaale. Hommikuti ei tulnud talle enam meelde vanu sõpru, kahte esimest ja kahte tagumist koiba, tervitada. Nüüd silitas jänesevoeg Juss jalgratta kodaraid ja tüürikumerusi. Magadeski oli tal jalgratas kõrval.

Aga ühel hommikul kuulis jänesevoeg Juss ristikunurme poole vändates selja taga kahtlast põrinat. Rebane Riks on mootorratta leidnud, taipas jänesevoeg Juss selja taha piiludes. Kõiksugu kraami ka metsa veetakse!

“Hei, rattakesed, veerege kiiremini!” palus jänesevoeg Juss, aga nii esimene kui tagumine ratas ainult kiunatasid kaeblikult:

“Niigi juba võhm väljas. Ei meie mootoriväe vastu saa.”

Rebane Riks jõudis järjest lähemale. Midagi polnud parata, jänesevoeg Jussil tuli jalgratas maha jätta.

“Armsad sõbrad,” palus jänesevoeg Juss oma karvaseid koibi.

“Punume padrikusse! Kalpsame kannustikku! Sinna ei saa põristaja järele.”

Sest ajast peale ei ihalda jänesevoeg Juss enam sõiduvahendit. Isegi metsa aetud auto “Audi” jätab ta ükskõikseks. Oma koivad on ikka kõige kindlamad. Ja hommikul, kui ta ärkab ning põõsast välja poeb, ütleb ta alati, nagu emm õpetanud:

“Tere, vasak esimene! Tere, parem esimene! Tere-tere tublid tagumised koivad. Tere hommikust!”

VANAEMA KOER

Mul on vanaema juures koer, kelle nimi on Reks. Ta on väga armas, kuid vallatu. Ühel päeval, kui ma Saaremaal olin, jäi ta haigeks. Mul oli temast väga kahju, kuid õnneks sai ta varsti terveks. Siis ma olin jälle väga rõõmus. Mõnikord käib Reks salaja külas teiste koerte ja kassidega mängimas. Kasse ta tegelikult üldse ei salli. Sagedasti hiilib Reks ümber kanaaia ja vaatab kaua kanu. Siis ta isegi ei haugu. Nähtavasti ta mõtleb. Reks on tõesti väga armas. Ma loodan, et Reks saab ka targaks koeraks.

VAIKO VEIKAT
Tallinnast

MINU KOER VUNTS

Mul ei ole mänguasju, elus sõbraks on vaid kutsu - suur ja hallikarva Vuntsu. Meie Vunts ei ole kuri, kuigi tihti turris turi. Lemmiksöök on kreemikook, lehmapiim on lemmikjook. Koos me üle igast valust. Vahel teeme trikke ja vestleme ka elust.

LAURA LAAS
Luualt

MINU VANAEMA

Minu vanaemale meeldis kududa sokke, kindaid ja salle. Ta kodus mulle ka mütsi ning jõuludeks komplekti kinnaste ja salliga. Vanaema on meile kinkinud palju ilusaid kampsuneid. Ta õpetas ka mind kuduma.

Vanaema armastas väga lapsi. Ta jutustas meile toredaid lugusid. Nüüd vanaema enam pole, kuid tema kootud kampsunid soojendavad meid veel kaua. See on mälestus vanaemast.

MERLIN HANIMÄGI
Ruumäelt

VÄIKE VEND

Mul on väike vend. Ema ütleb alati, et kui ei ole vanaema, siis on ikka õde see, kes lapse ära rikub ja ta iga kägina peale sülle võtab. Aga ta on nii kallis ja hoiab ka mind väga. Kui ma ta sülle võtan, siis põimib ta oma jalakesed ümber minu keha ja võtab kätega kaela ümbert kõvasti kinni. Mul on siis väga naljakas tunne, sest ta on nagu väike ahvipois, kes mu küljes ripub. Martin on kõige armsam pois terves maailmas.

MARIS SALUMÄE
Arukülast

NÄKIPRINTSESS

Kord voolas oja. See oli väga väike ja voolas järve, mille nimi oli Oht. Oht oli umbes 50 meetrit sügav. Oja nimi oli Salapära. Ohu sisse oli palju laevu uppunud. Ohu kaldal kaljude sees oli näkkide loss. Seestpoolt oli kalju kullast. Näkiprintsess Laine-Iludus oli kõige ilusam näkk selles lossis, kuid ta ei osanud unistada. Hukkunud laevadest oli ta voodi jaoks toodud kalliskive, kulda ja hõbedat. Laine-Iludus igatses saada inimeseks. Kord läks ta ujuma. Kuid oh imet! Korraga oli tal uhke kleit seljas. Ta soov oli täide läinud, nüüd oskas ka tema unistada. Ta võis oma kalasabarüü ära võtta ja olla nagu inimene.

KAISA-LEENA AKSLI
Kärdlast

HAIGUS

Ma olin haige, mind piinas gripp. Kurk punetas ja oli valus, köha-nohu vaikselt talun.

Sooja piima meega jõin, kurk siis varsti terveks sai. Köha-nohu läksid ära, ei nad tahtnud rohkem kära.

Gripil muud ei üle jäänd, vaikselt ära roomas ta. Mett ja piima tänan ka, terve olla tahan ma.

KERLIKA KAJANDO
Viljandist

Ühel päeval käskis ema minul ja vennal nõud ära pesta. Pesimegi. Siis andis Alo mulle veel ühe taldriku, see oli märg ja libises mu käest ja otse põrandale kildudeks. Ema seda ei näinud. Korjasime kildud prügikasti. Pärast, kui sööma hakkasime, märkas ema, et üks taldrik on kadunud. Ta küsis minult, kus see on. Tegin mossis näo ja ütlesin, et see kukkus meil maha. Ema päris, miks ma enne ei ütelnud. Aga ma ei julgenud ja siis ma saingi riielda.

ELI KANN Taeblast

Mina olin toas, ema oli suures toas. Võtsin reha ja hakkasin vaipa riisuma. Ema tuli vaatama, mida ma teen ja andis mulle vitsa.

SIRET HALLER Taeblast

Fredil oli üks sinine vest seljas. Tal hakkas palav. Ta võttis noa ja lõikas vesti sisse augu. Kui Age seda nägi, võttis ta käärid ja lõikas vesti lühikeseks, et auku näha poleks. Nüüd ongi Fredil lühike vest.

NELE MARKVARD Taeblast

Pidasime õega padjasõda. Tahtsin padjaga õde visata, aga tabasin hoopis klaaskaussi ja see läks katki.

JÜRI KALDOJA Võistest

Seekord avaldame Taebla Gümnaasiumi ja Hanikase Põhikooli õpilaste töid.

Ma olin 4-aastane, kui ema oli endale uued passipildid teinud. Mina arvasin, et need peab välja lõikama ja lõikasin isegi juuksed ilusasti välja. Kui emal oli vaja passiasju ajama minna, siis vat sulle pilte.

GERDA KIIPLI Taeblast

See juhtus ühel laupäeval. Lahe vanaisa oli meil. Mõtlesime suusatama hakata, aga mulle tuli teine mõte pähe. Ütlesin Kaarliile, et lähme toa peale. Kaarel oli nõus. Kuid see oli meil keelatud. Vaid issi käis redeliga toa peal. Kaarel ronis seina mööda üles, mina läksin redeliga. Olime toa peal veidi aega olnud, kuid ei leidnud seal midagi huvitavat. Mõtlesime ära minna. Kaarel ronis ees ja läks isa ja vanaisa juurde kuuri. Nemad saagisid seal puid. Mina ei julgenud alla ronida. Redel oli natuke viltu. Hõikasin Kaarlit, kuid saag mürises ja ta ei kuulnud mind. Lõpuks tuli mulle nutt peale. Hõikasin ja nutsin. Viimaks oli ema minu nuttu kuulnud. Ta tuli vaatama, mis mul viga on. Ema kutsus isa appi ja isa tõstis mu maha.

KAROLY KIVIT Hanikaselt

Kord kõndisin ma õues ja nägin eemal suuri poisse vedruvoodi peal hüppamas. Mõtlesin, et lähen proovin ka. Hüppasin, aga see läks nii õnnetult, et murdsin käeluu. Mind viidi õhtul haiglasse. Seal pandi käsi kipsi. Koju jõudsime alles öösel. Käsi oli kipsis kolm nädalat.

KAIDER ZOPP Hanikaselt

Läksime sõpradega ühe onu poole. Onu andis meile kommi. Tegime terve kausi tühjaks, nii et ühtegi ei jäänud järele. Kodus saime ema käest riielda, kui talle loost rääkisime. Ema ütles, et homme välja ei saa. Õnneks siiski nii ei juhtunud.

KADI KOPPEL Hanikaselt

Kui mu vend veel väike oli, magas ta hällis. Ükskord hakkasin hälli kõvasti kiigutama. Kiigutasin niikaua, kuni Eger maha kukkus. Aga mina emme käest riielda ei saanud.

RAGNE LEPIK Hanikaselt

Me sõitsime Moostesse ja Taevaskotta. Käisime ka liivakaljudel ja Emalätteil. Kahjuks ei saanud lättes nagu pesta, sest vesi oli väga must. Enne minekut öeldi mulle kodus, et ma ei tohi kogu raha ära kulutada. Minul ei jäänud küll midagi järele. Pärast sain kodus riielda.

MARGUERY KÕIVUSTE
Sangastest

Hiljuti 70 aastaseks saanud Kirsi Kunnas on Soome tuntumaid lastekirjanikke. Tema lasteluulet on ka Eestis välja antud. Nendel lehekülgedel olevad tööd on vahendanud Soome Instituudi ruumes kooskäiv tõlkeklubi.

Sisalikud

KIRSI KUNNAS

Oli kord sisalikuuplika Kika, kellel oli õde Lika. Need õekesed olid nii ühte nägu ja tegu, nagu harva tuleb ette isegi sisalikusuguseltsis. Ja et hoopis harva juhtus emmal-kummal neist parajasti olema kaks saba või et saba polnud ollagi, siis oli sisalikuuplika Kika üsna nõutu, sest kunagi ei saanud ta päris selgesti aru, kumb ta on, kas sisalikuuplika Kika või sisalikuuplika Lika. Ja iga kord, kui ta õde kohtas (ja seda juhtus sageli), küsis sisalikuuplika Kika:

“Kas sina oled sina ja kumb olen mina?”

Ja sisalikuuplika Lika ei mõtelnud pikalt, ta teadis ikka ja vastas:

“Mina olen mina ja sina, sisalikuuplika, oled mu õeraasuke Kika.”

“Mõttele ometi,” ütles sisalikuuplika Kika. “Sina oled siis sina ja mina olen sisalikuuplika Kika.”

Ja kogu seda juttu aeti ainult seepärast, et sisalikuuplika Kikal ei olnud oma õele midagi muud ütelda ega õe käest midagi muud küsida. Pealegi ei ole sisalike keeles kuigi palju sõnu. Pea meeles, et nad ainult sisisevad natuke.

Mõnikord küsis sisalikuuplika Kika oma õe sisalikuuplika Lika käest: “Kas sina lähed oma koju ja kas mina lähen oma koju või on asi vastupidi?”

Selles asjas eksisid nad iga kord tsipake, sest nad elasid lausa ligistikku ühes ja samas kivipraos. Ja kumbki ei osanud sellele küsimusele vastata.

Aga konn, kes oli nende juttu pealt kuulanud, ütles tüdinalt:

“Te olete juba kolmas sisalikupaar, keda olen täna kuulnud täpselt samamoodi rääkimas. Jätke juba see sisisemine!”

Ja siis ta krooksus kogu öö.

Tõlkinud Mare Ollisaar.
Avaldatud Kirsi Kunnase loal.

Lehma lend

KIRSI KÜNNAS

VANA LEHM LÄKS PÖÖRASEKS
HEINAMAAL,
TANTSIS LEHMAPOLKAT
JA KELLAGA TILISTAS.
TA HÜPPAS ÖHKU
PILVINI ÜLES
JA TEISPOOL TÄHTI.
TEDA LENDAMAS NÄHTI,
LILLED TAL OLID SÜLES.

Rühma tõlge

Kass ja hiir

KIRSI KÜNNAS

KASS MAGAS JA NÄGI KASSIUND
HIIREST,
KES MAGAS JA NÄGI HIIREUND
KASSIST,
KES VARITSES HIIRT,
ENT ÄRKAS
JUST ENNE KUI -

Rühma tõlge

Määratlusi

KIRSI KÜNNAS

OKKALINE OLEMINE, ÜTLES
OKASSIGA.
VESINE, VÄITIS VESIROTT.
TUULINE, TÖDES TUULETALLAJA.
PILVINE, ÜTLES PILV JA SADAS,
NII ET TÕEPOOLEST TÄIESTI
TÕTT
RÄAKIS VESIROTT.

Rühma tõlge

Jõumees Andersonni lõpp

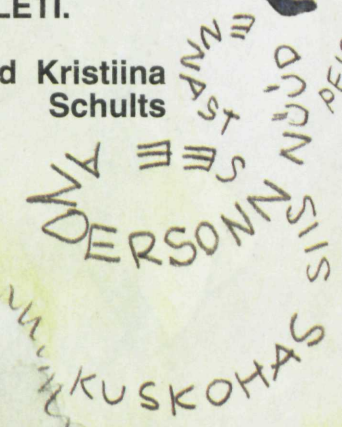
KIRSI KÜNNAS

ÜHE JÕUMEESE ANDERSONNI
KANG SEE KAALUS VAAT ET
TONNI.
KERGELT KANGI TÕSTIS TA,
KUNI ÜKSKORD TAKISTAS
TEDA KÄRBSEKE
KANGI PEALE ISTUDES.

SELLEST TULI UUDIS SUUR:
KÄRBEST TA EI JAKSANUD!
RAHA SAID KÕIK TAGASI,
KES OLID OSTNUD PILETI.

Tõlkinud Kristiina
Schults

Illustreerinud
ANNELIIS AUNAPUU

Novembrikuu lugu

Illustreerinud HELI VEIGEL

November ehk talvekuu on, teadagi, üks igavamaid ja süngemaid aegu aastas. Pori ja pimedus ning raagus mustad puuksad... Tõelist talve ja jõule annab veel oodata. Kogu seda kurvameelsust leevendavad nukras novembris vaid kaks päeva - mardipäev ja kadripäev. Nagu nimedest näha, on nendegi taga muiste elanud inimesed. Jätame mardipäeva praegu kõrvale ja uurime, kelle auks on kalendrisse ilmunud kadripäev. Ilusad nimed Kadri, Riina ja Triinu on kõik alguse saanud tollest Katariinast.

Vaid paar sajandit pärast seda, kui meie ajaarvamist oli alustatud, sündis Aleksandrias rikkasse peresse tütar. Aleksandria on vana ja kuulus linn Egiptuses, vaaraodemaal.

Ainult et tollel ajal vaaraosid enam polnud. Olid valitsejad ja kuningad ja kõige eesotsas Rooma riigi imperaator. Räägitakse, et pere, kuhu Katariina sündis, oli ka kuninglikust soost.

Nii veetis väike Kata muretu ja rõõmsa lapsepõlve kesk külluse pillerkaart. See ei rikkunud ega hellitanud teda siiski ära, nagu võiks karta. Katariina märkas peagi, et kõik ei ela nii lõbusat elu kui tema. Ta nägi vaeseid ja haigeid. Ta kuulis inimestest, kes hukati üksnes sellepärast, et nad tahtsid kirikus käia. Katariina hakkas järjest enam poolehoidu tundma inimeste vastu, kes tegid seda, mida tõesti õigeks pidasid. Imperaator Maxentius kartis aga kõige rohkem sõnakuulmatuid alluvaid. Talle meeldis, kui kogu rahvas tegi täpselt tema tahtmist. Imperaatorid ja keisrid on tihti arad ning kardavad, et keegi tahab nende asemel valitsejaks saada.

Kõrgest soost Katariinal oli üsna lihtne imperaatori lossi pääseda. Ta otsustaski valitsejat küllastada ja kaitsta neid, keda keiser taga kiusas.

Valitsejat hirmutas noore neiu julgus ja ettevõtlikkus. Äkki saab just siit alguse mäss tema vastu. Maxentiusele torkas pähe kaval mõte - tuleb otsida mõni kuningas ja neiu mehele panna. Siis pole tal muude mõtete jaoks enam aega. Aga Katariina, kujutage ette, keeldus. Talle ei meeldinud julm ja võimuahne keiser oma plaanidega. Solvatud valitseja maksis kätte. Vangis ja aheldatuna pidi Katariina järele mõtlema.

Kuid neiu ei heitnud meelt. Ta teadis, et tema mõtteid ja südant ei saa keegi kunagi vangistada. Katariina heasüdamlikkus võitis aegapidi poolehoidu inimestelt, kellega ta kokku puutus. Kui imperaator Maxentius järjekordselt sõjavägede ülevaatuselt lossi naasis, leidis ta nii oma naise, väepealiku kui ka vahtkonna sõdurid Katariinaga ühel nõul olevat.

Jälle oli headus kurjusele hoobi andnud. Maxentiuse nimi on kirjas vaid ajalooaamatutes. Katariinat aga meenutab igal aastal kõigile rõõmus kadripäev.

HELI VEIGEL

OHYHO! HURRAA!

“Täheke” ja Eesti Kodutööstuse Edendamise Keskseits kuulutavad välja päkapikkude meisterdamise konkursi.

Kuningahoovi käsitööpoe päkapikk ootab jõulukuul seltsiks ja abiks väikseid päkapikke. Nagu pildilt näed, pole vanas kaminas hirmus palju ruumi, nii et sinu tehtud päkapikk ei või olla suurem kui 24 cm. Kui sa päkapiku meisterdamisel ka väga korralikud löiked teed, võid needki kaasa tuua. Sest võib juhtuda, et avaldame löiked ajakirja “Täheke” käsitöölehel. Sellisel juhul võta see leht ette ja pea mõtudest kinni, nii et löiked ikka kenasti ära mahuksid.

Väikeses käsitööpoes juhtub jõulukuul veel mõndagi huvitavat. Ja oma päkapikku võid sel kuul kasvõi iga päev vaatamas käia.

Päkapikke tulevad hindama nii suured kui väikesed päkapikuasjatundjad. Ja nüüd **AUHINNAD**, kuus neist on õige ahvatlevad. Kuus paremat päkapikumeistrit saavad meie ajakirja tasuta **AAS-TATELLIMUSE** järgmiseks(1996) aastaks. Peale selle on Kuningahoovi päkapikul iga osavõtja jaoks üllatus.

Päkapikke ootame Kuningahoovi kauplusesse 27. - 30. novembrini, žürii teeb otsuse 8. detsembril. Kuningahoovi kauplus on avatud esmaspäevast laupäevani 10 - 18 ja pühapäeviti 10 - 16. Siia juhatab sind lahke näoga proua Kuninga 1 võlvialuses, kaminaga ruum asub hoovi lõpus. Tule julgesti! Kes ise päkapikku tooma tulla ei saa, see võib saata postiga ajakirja “Täheke” toimetusse. Adressi leiad tagumiselt sisekaanelt.

VIRUMAA KOMMERTSPANGA auhindade võitjad:

1.Arve 100.- EEK (lubati 50.-EEK) - MAIDO SAKS Hellamaa külast Muhust;

HOIUKARBID

ARVIS HALLIK Ida-Virumaalt, ALARI KAAL Saaremaalt, MAREK PALITS Tallinnast, TAURI MUST Järvamaalt, SILVIA RUMM Tallinnast.

PLIIATSID lastepanga logoga:

KARL MUMM Kadrinast, ALAR OJAMÄE Sallast, RIIN AHLBERG Simunast, AGNES KURG Lehtsest, THEA TAMM Orult, KADRI REINUMÄGI Tornimäelt, JAAN MÕSAK Tapalt, KÜLLIKE KIMMEL Rannamõisast, KLAIR KÜNNAPAS Pärnust, MERILIN LEIMAN Rakverest, EGLE KIP-PAK Kuressaarest, MARIS MALM Lauknalt, IVAR PALITS Tallinnast, TARMO MUST Türiilt, KARL ja ERKI ERIK Ridalast, ARTUR ja MARGUS ARTJOMOV Kohtla-Järvelt, KAIDI ja KARL KALJUMÄE Kehtnast.

EBA-

PÄRLIKARP

Ebapärlikarbil on ebatavaline omadus, mida paljudel teistel karpidel pole. See on võime moodustada pärleid. Muidugi ei tee ta seda enda ehtimise eesmärgil. Pärl tekib ainult juhul, kui karp satub mingi võõrkeha. Tavaliselt on selleks liivatera. Karbielanik kaitseb ennast liivatera eest nii, et hakkab selle peale sadestama pärlmutrikihti. Seesama pärlmutrikiht asub ka karbipoolmete sisekülgedel. Tasapisi sadestub pärlmutrit juurde ning pärl mõõtmel kasvavad. Kuid see sadestumine on üliaeglane.

Niisama aeglane kui pärlite kasv on ka karpide enda kasv. Esimese eluaasta lõpuks on ta ainult poole sentimeetri pikkune ja viieaastaselt kahe sentimeetri pikkune. Kümnendaks eluaastaks on karbielanik kasvanud kuue sentimeetri pikkuseks. Seejärel kasv aeglustub veelgi. Seega on 12 - 13 sentimeetri pikkused ebapärlikarbid juba õige eakad - umbes 70 aasta vanused. Sama lugu on ka pärlitega. Sentimeetrise läbimõõduga pärl on kasvanud kolm-, nelikümmend aastat.

Eelmisel sajandil võis pärleid püüda ka Eestist. Ebapärlikarbid elasid Läti piiri lähedal Pärlijões ja ka mõnedes praeguse Lahemaa jõgedes. Meie jõed olid pärlite poolest nii rikkad, et 1694. aastal, rohkem kui 300 aastat tagasi, seadis tollane Rootsi kuningas Karl IX ametisse erilise pärliinspektori. Tema ülesanne oli pärlipüüki juhtida ning selle tegevuse üle valvata. Ka hiljem Vene keisrite valitsemise ajal oli pärlipüük kontrolli all. 1746. aastal kinkisid Liivimaa aadlikud keisrinna Jelizaveta Petrovnale hanemunasuuruse pärli, mis oli pärit Pärlijõest.

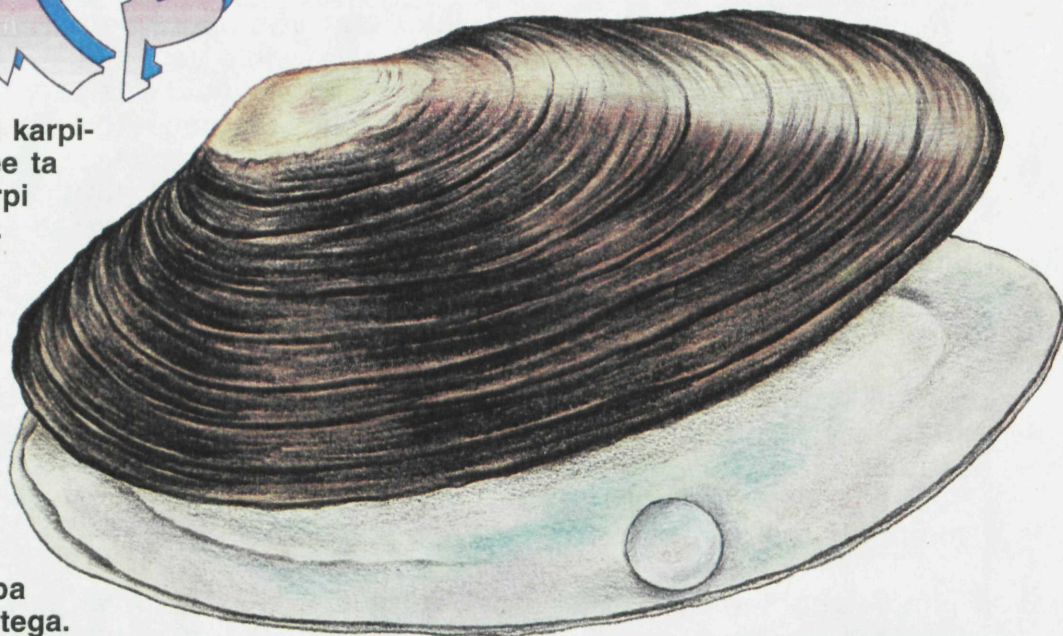
Vaatamata pidevale järelvalvele, vähenesid ebapärlikarbivarud pidevalt. Pärlipüügi käigus saab väga palju karpe asjatult otsa. Et pärl kätte saada, tuleb karbipoolmed lahti kangutada. Nii saab karbielanik vigastada ja hukkub. Seejuures on enamik karpidest ju ilma pärlita. Tänapäeval on kõigele muule halvale lisandunud veel reostus. Ebapärlikarp suudab elada vaid puhtas vees.

Peale pärlite kasutatakse ka ebapärlikarpide kodasid. Neist valmistatakse pärlmutternööpe.

Pärliid ise üle saja aasta vastu ei pea. Nad lihtsalt tuhmuvad ja hakkavad tasapisi lagunema.

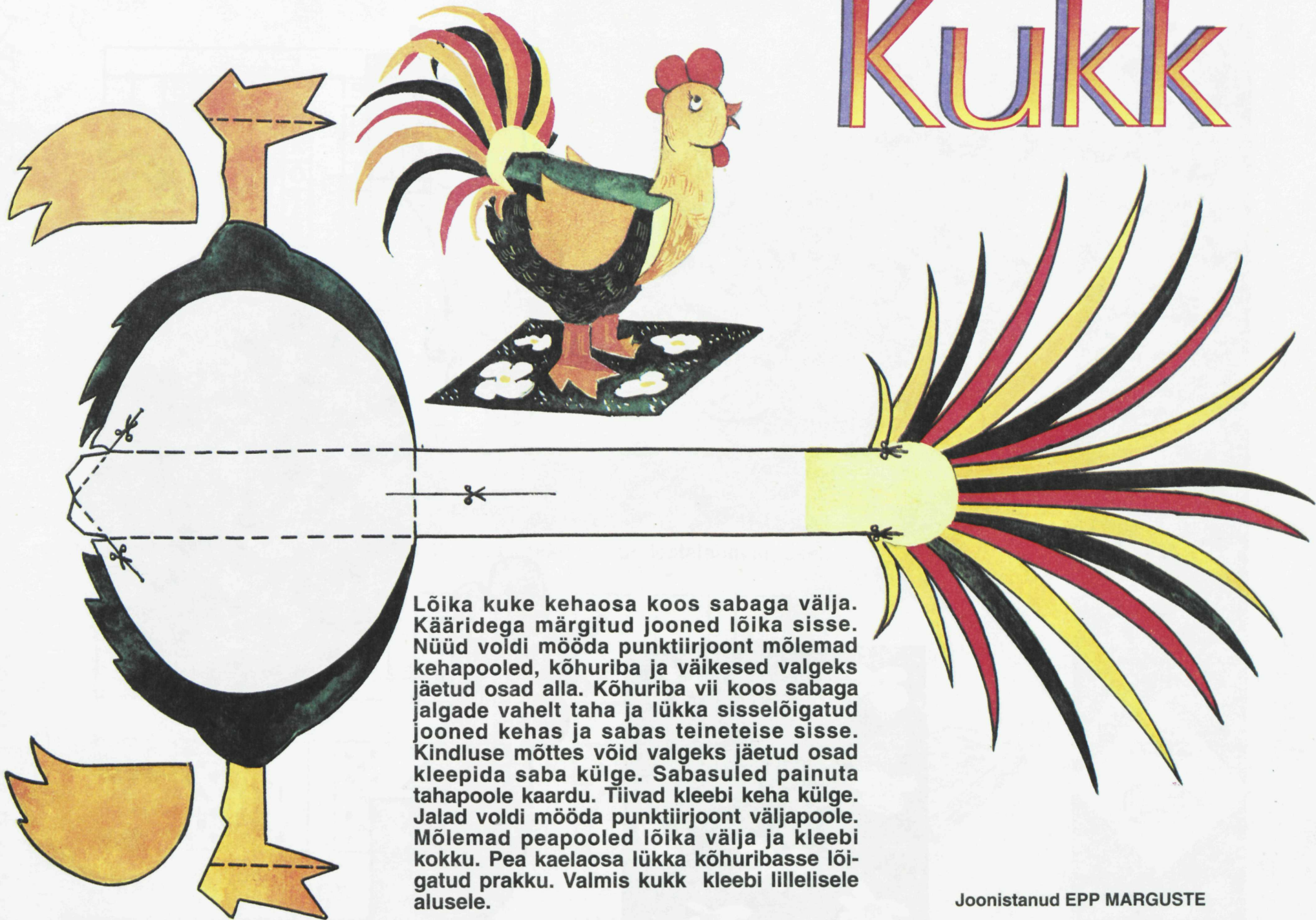
Ebapärlikarpide kudemisaeg on juulis-augustis. Peale munemist kinnituvad munad emaslooma liistaklõpustele, kus nad arenevad väikesteks vastseteks. Neid nimetatakse pihtvastseteks. Pihtvastsetel on väga väikesed ning välimuselt meenutavad nad natuke täiskasvanud karpe. Oma arengu teises faasis kinnituvad vastsed kalade lõpuste külge ning saavad nii priiküüdiga uude elukohta.

Viimastel aastatel on püütud ebapärlikarpe meie jõgedesse taasasustada. Kuid siiani pole see märkimisväärseid tulemusi andnud. Kui kaoks jõgede reostus, siis asuksid sinna ka ebapärlikarbid. Elame- näeme.

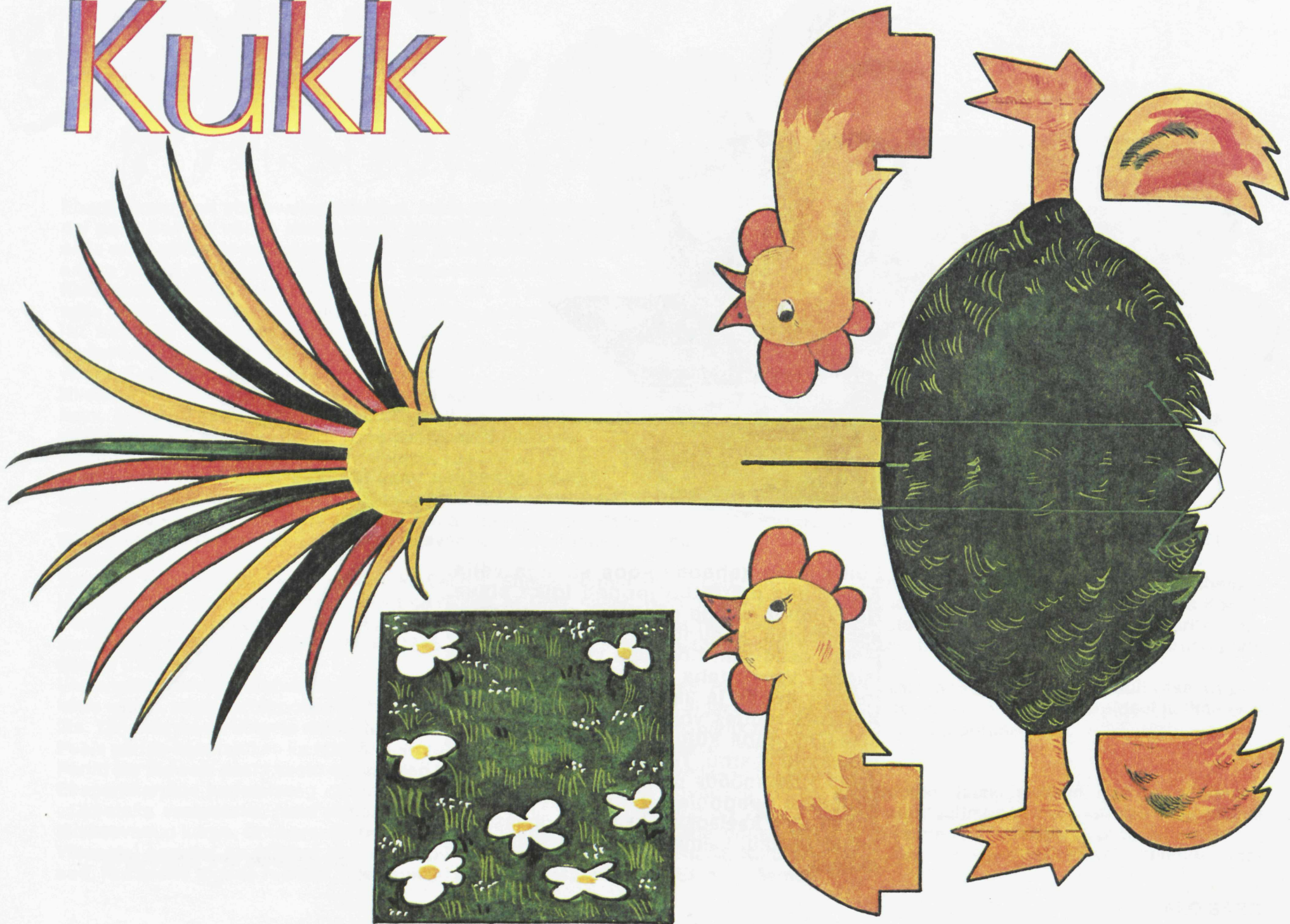
Joonistanud REET REA

Kuukk

Joonistanud EPP MARGUSTE

Kuukk

		E	E	I	S	L	R	I
M	D	I	M	D	L	T	S	A
M	T	A	K	N	I	T	S	A
S	P	I	O	I	U	S	K	A
K	P	O	I	Ä	'	K	'	T
S	S	A	S	L	E	M	.	

I	I	I	K	K	M	U
A	S	U	L	S	U	'
A	S	S	S	O	E	N
L	I	J	P	U	'	S
K	P	U	L	'	E	E
I	L	A	P	E	U	U

KAMM-MÖISTATUS

Kui paigutad ribad piide vahele õigesti, saad kokku tuntud lastelaulu alguse.

• L •	E •	• E •	• • N •	• • I •	• L •	• • I •	• • N •	• • • T •
M	• • A • •	I •	• • A • •	• • R •	• • M • •	• • I • •	• • D •	

DOOMINO - ÜLESANNE

Paiguta doominonupud õigesti. Ülemises reas saad kirjaniku ees- ja perekonnanime, alumises aga ühe tema kirjutatud raamatu pealkirja. Mõistatused koostanud HEINO LAAGUS

Lasteajakiri
"TÄHEKE"
 Asutatud jaanuaris 1960
 ilmub kord kuus

Toimetuse aadress:
 Pärnu mnt. 67a
 EE0001 Tallinn

Peatoimetaja
 ELJU SILD
 tel. 681 497

Tegevtoimetaja
 VIIVI VARIKSAAR
 tel. 681 495

Vanemtoimetaja
 JAAN RANNAP
 tel. 681 495

Kunstiline toimetaja
 PRIIT REA
 tel. 681 495

Printall
 Pärnu mnt. 67a
 EE0001 Tallinn

ESIKAANEL
 REGINA LUKI.
 JOONISTUS

Jämsä Meierei

TAPILA

KAUPLUS

2,5% PIIM
VALIO
PIIM

2,5% KEEFIR
VALIO
KEEFIR

2,5% HAPUKOOR
VALIO
HAPUKOOR

2,5% KUMMUKOOR
VALIO
KUMMUKOOR